

2026-09-04

Till:

fi.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia:

fi.ofa.dis.remisser@regeringskansliet.se

Ert dnr: Fi2026/00227

Handläggare: Tomas Ahlberg

Svensk Kollektivtrafiks remissvar angående stöd till utbyggnad av infrastruktur för mobila tjänster (PTS-ER-2026:3)

Svensk Kollektivtrafik är bransch- och intresseorganisation för de regionala kollektivtrafikmyndigheterna och länstrafikbolagen i Sverige. Våra medlemmar dominerar kollektivtrafiken i Sverige med 99 % av bussresorna och 90 % av tågresorna. Sammanlagt görs mer än 1,5 miljarder resor per år i denna trafik. Kollektivtrafiken leder i dag arbetet mot ett fossilfritt transportsystem. Den upphandlade busstrafiken drivs i dag till 96 procent av förnybara drivmedel eller el. Spårvagns- och tunnelbanetrafiken drivs helt med el och tågtrafiken drivs nästan helt med el. Våra medlemmar ansvarar också helt eller delvis för färdtjänst, riksferdtjänst, sjukresor och skolskjuts. I denna trafik görs ca 86 miljoner resor årligen.

Förslaget i korthet

Post- och telestyrelsen (PTS) föreslår införande av ett statligt stöd för utbyggnad av mobila tjänster i områden längs väg och järnväg där nedladdningshastigheten understiger 30 Mbit/s och täckning saknas i frekvensband över 1 GHz. Stöd föreslås enbart ges i de fall då det saknas kommersiella förutsättningar för en utbyggnad.

Svensk Kollektivtrafiks synpunkter

Bristerna i mobiltäckningen längs järnvägar och vägar är väl kända och upplevs av resenärerna som ett av de största problemen med att dagligen pendla med tåg och buss till och från jobb, studier och fritidsaktiviteter. Stabil mobil uppkoppling även när man är på resande fot, är för majoriteten av befolkningen en grundförutsättning för att kunna sköta sitt arbete, utföra vardagliga sysslor, nyttja olika digitala tjänster och få livspusslet att fungera i praktiken.

I den fordonsflotta som de regionala kollektivtrafikmyndigheterna använder i den regionala tågtrafiken, finns redan olika tekniska lösningar för att förbättra uppkopplingen inne i tågen, men de förutsätter att det också finns en relativt god kontinuerlig uppkoppling utanför tågen. Resenärernas upplevelse av mobiltäckningen, särskilt i tågtrafik, får generellt ofta bottenbetyg.

I samband med övergången till nya moderna mobilnät med högre frekvensband och kortare räckvidd kommer upplevelsen försämrats ytterligare, om inte mobilnätens infrastruktur samtidigt kraftfullt byggs ut.

PTS rapport bekräftar att bristande täckning längs väg och järnväg inte kan hänföras till enskilda aktörer på marknaden, utan är ett strukturellt samhällsproblem där det under överskådlig tid saknas kommersiella drivkrafter för att investera i nödvändig infrastruktur.

Svensk Kollektivtrafik ser därför mycket positivt på PTS förslag om att införa ett statligt stöd att åtgärda dagens allvarliga brister i mobilnäten längs landets väg- och järnvägsnät. Särskilda stödinsatser bör riktas mot att bygga bort bristerna där det finns geografiska fysiska hinder, exempelvis i tunnlar och djupa bergskärningar.

Som ett komplement till satsningar på den mobila infrastrukturen längs vägar och järnvägar behövs även kompletterande investeringar i ex. uppgraderad utrustning och wifi-lösningar i tågen, möjligheter till aggregering av flera olika mobilnät, i vissa fall kompletterande teknik såsom satellit samt en genomtänkt förvaltningsmodell och tydliga ansvarsförhållanden mellan Trafikverket, mobiloperatörer, tågoperatörer och fordonsägare.

Det är även viktigt att ett statligt stöd för investering i mobil infrastruktur fokuserar på den av resenärerna upplevda och levererade kapaciteten ombord på tåg och i bussar, snarare än enbart trubbiga nyckeltal som täckningsgrad och signalstyrka.

Ett stöd bör därför utformas så att det förutom infrastruktur längs vägar och järnvägar även innefattar lösningar ombord på tåg (till exempel wifi, mobil aggregering och satellit).

En tydlig nationell politisk inriktning med höga ambitioner vad gäller konnektivitets- och digitaliseringsstrategi underlättar för alla aktörer att gå i takt mot en gemensam målsättning. Förutom PTS har såväl Trafikverket som MCF centrala roller i frågan om att åtgärda de väl dokumenterade bristerna i mobiltäckning, i synnerhet längs järnvägarna, och behöver alla instrueras att aktivt bidra i arbetet. Det finns stora möjligheter till synergier med andra pågående projekt, exempel på det är utbyggnaden av framtida system för tågkommunikation som Future Railway Mobile Communication System (FRMCS) och nästa generation Rakel, The Swedish Emergency Network (SWEN). Genom en ökad samordning kan flera statliga åtgärder och investeringar komma fler till nytta samtidigt som statens resurser används effektivt.

SVENSK KOLLEKTIVTRAFIK

Johan Wadman
VD